

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

6. Vtrum in Christo fuerit donum timoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

si corporis paruum quid est, & videtur, secundo, quod illa propositio non est vera, quando principium elicivum actus est melius dispositum ad actum illum, quam si esset habitatum. Sic autem est in proposito, quoniam voluntas Christi fruens Deo non in spe, sed in re, est melius disposita ad expectandum secundario sperata, quam si haberet habitum spei, quato certior & excellentior est res, qua spes, Quocirca expectatio, qua voluntas Christi fertur in secundario sperata, deficit a ratione actualis spei, & ex parte obiecti, & ex parte subiecti, & magis habet rationem desiderii, quam spei. Nec mirum, quia si spes sit de genere imperfectorum, quanto minus spes habetur, tanto magis ab imperfecto receditur.

q. 34. ar. 4.

in corp. art.

p. 2. q. 4. ar. 8. & q. 67. ar. 4.

in corp. ar.

isa. 11. 16. 2.

ita etiam spes, in quantum est virtus theologica, habet pro obiecto ipsum Deum, cuius fruitionem homo principaliter expectat per spei virtutem; sed ex consequenti ille qui habet virtutem spei, potest etiam in aliis divinum auxilium expectare, sicut & ille qui habet virtutem fidei, non solum credit Deo de rebus divinis, sed de quibuscunque aliis divinitus sibi revelatis. Christus autem a principio suae conceptionis plene habuit fruitionem divinam (ut infra dicitur) & ideo virtutem spei non habuit: habuit tamen spem respectu aliquorum, quae nondum erat adeptus, licet non habuerit fidem respectu quorumcumque: quia licet plene cognosceret omnia, per quod totaliter fides excluderetur ab eo, non tamen adhuc plene habebat omnia, quae ad eius perfectionem pertinebant, puta immortalitatem, & gloriam corporis, quam poterat sperare.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod hoc non dicitur de Christo secundum spem, quae est virtus theologica, sed eo quod quaedam alia speravit nondum habita, sicut dictum est.

AD II. dicendum, quod gloria corporis non pertinet ad beatitudinem, sicut in quo principaliter beatitudo consistat, sed per quandam redundantiam a gloria animae, ut in 2. parte dictum est. Unde spes secundum quod est virtus theologica, non respicit beatitudinem corporis, sed beatitudinem animae, quae in divina fruitione consistit.

AD III. dicendum, quod dicitur Ecclesiae per conversionem fidelium, non pertinet ad perfectionem Christi, qua in se perfectus est: sed secundum quod alios ad participationem suae perfectionis inducit. Et quia spes dicitur proprie respectu alicuius, quod expectatur ab ipso sperante habendum, non proprie potest dici, quod virtus spei Christo, ratione inducta, conveniat.

ARTICVLVS V.

Utrum in Christo fuerint dona.

AD QUINTVM sic proceditur. Videtur, quod in Christo non fuerint dona. Sicut enim communiter dicitur, dona dantur in adiutorium virtutum: sed id, quod est in se perfectum, non indiget exteriori auxilio. Cum igitur in Christo fuerint virtutes perfectae, videtur quod in eo non fuerint dona.

Præterea. Non videtur esse eiusdem dare dona & recipere, quia dare est habentis, accipere autem non habentis: sed Christo convenit dare dona, secundum illud Psal. 67. Dedit dona hominibus. ergo Christo non convenit accipere dona Spiritus sancti.

Præterea. Quatuor dona videntur pertinere ad contemplationem, scilicet sapientia, scientia, intellectus, & consilium, quod pertinet ad prudentiam, unde & Phil. in 6. Ethic. numerat ista inter virtutes intellectuales: sed Christus habuit contemplationem patriae. Ergo non habuit huiusmodi dona.

SED CONTRA est, quod dicitur Isa. 4. Apprehendent septem mulieres virum unum. Glo. id est, septem dona Spiritus sancti Christi.

RESPON. Dicendum, quod sicut in 2. parte dictum est, dona proprie sunt perfectiones quodam potentiarum animae, secundum quod sunt naturae moveri a Spiritu sancto. Manifestum est autem, quod anima Christi perfectissime a Spiritu sancto movebatur, sed illud Luc. 4. Iesus autem plenus Spiritu sancto regressus est a Iordane, & agebat a spiritu in deserto. Unde manifestum est, quod in Christo fuerint excellentissime dona.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod illud, quod est perfectum secundum ordinem suae naturae, indiget adiuvari ab eo quod est altioris naturae, sicut homo, quantumcumque perfectus indiget adiuvari a Deo. Et hoc modo virtutes, quae perficiunt potentias animae, secundum quod sunt motae a Spiritu sancto.

AD SECUNDVM dicendum, quod Christus non secundum idem est recipiens, & dans dona Spiritus sancti, sed dat, secundum quod homo. Unde Grego dicit in 2. mor. quod Spiritus sanctus humanitatem Christi numquam deseruit, ex cuius divinitate procedit.

AD TERTIUM dicendum, quod in Christo non solum fuit cognitio patriae, sed et cognitio viae, ut infra dicitur. Et tamen in patria sunt per aliquem modum dona Spiritus sancti, ut in 2. parte dictum est.

ARTICVLVS VI.

Utrum in Christo fuerit donum timoris.

AD SEXTVM sic procedit. Videtur, quod in Christo non fuerit donum timoris. Spes enim non potior, quam timor, nam spei obiectum est bonum, timoris vero malum, ut in secunda parte habitum est. Sed in Christo non fuit virtus spei, ut supra ha-

torum loco obiecti formalis suae spei faccedere videtur, & consequenter actum secundum dandum spei remanentem magis theologicum reddit.

Super quaest. septima articulum quintum.

Titulus art. 5. clarus est.

In corpore articuli unica est conclusio responsiva quaesito affirmativa. In Christo fuerunt excellentissime dona. Probatur. Anima Christi perfectissime a Spiritu sancto movebatur: ergo in Christo fuerunt excellentissime dona. Antecedens probatur ex duplici auctoritate Evangelii. Confessio probatur ex dicitate donorum, scilicet quod sunt propriae perfectiones potentiarum animae, secundum quod sunt naturae moveri a Spiritu sancto.

Super quaest. septima articulum sextum.

Titulus clarus est.

In corpore articuli unica est conclusio responsiva quaesito, In Christo fuit timor Dei, non respectu malorum, sed respectu eminentiae Dei praeter ceteris hominibus. haec conclusio in littera primum declarat quod ad terminos duos distinguendo duo obiecta timoris. scilicet malum terribile, & eminentiam potentis infligere malum. Quae probatur, quia nisi esset eminentis, non timeretur. Deinde declarat quod fit in Christo iste affectus timoris eminentiae dicendo, quod est affectus reverentialis tantae eminentiae. Deum probatur, quod ad primam partem affirmativam auctoritate Apostoli ad Hebr. & quo ad comparativam auctoritate Hieronimi. Replebit eum spiritus timoris domini.

Occurrit hic dubium circa timorem reverentialem Christi, ex eo quod eminentia Dei potentis infligere

ar. 4. hu.

Lib. 3. & 4.

Aug. in Jo. tract. 5. ca. med.

Glor.

q. 35. 2. 4.

p. 2. q. 4.

Super quaest. septima articulum sextum.

p. 2. q. 4.

Lib. 2. ca. med. 10.

q. 34. ar. 4.

p. 2. q. 4.

6.

Inf. 4. 10.

7. 8. 3. 4.

q. 2. ar. 2.

3.

p. 2. q. 3.

17. ar. 1.

